

[Viggo Starcke.]

kommunismen, som har skabt oprustningen, også herhjemme.

Den tidligere Marshalladministrator, Poul Hoffman, anslår den rigdomsforøgelse, som Europa vil opnå ved at liberalisere, til 100 milliarder dollars om året, ikke millioner, men milliarder, og ikke kroner, men dollars. En sådan økonomisk styrkelse vil gøre det meget lettere at bære de militære byrder, som oprustningen medfører, og endvidere vil det være meget lettere for de vestlige nationer at forhandle indbyrdes, hvis de først har vist, at de kan handle indbyrdes. For Europas frelse og for fjernelse af årsagerne til den kommunistiske infiltration er denne side af sagen af den største betydning. 100 milliarder dollars betyder simpelthen, at Europa kunne gennemføre sin oprustning uden at behøve at nedsætte sin levefod.

Se, de sociale problemer, som ligger i den mellemfolkelige handel, i befolkningernes adgang til jorden, i nationernes adgang til råstoffer, vil det tage nogen tid at løse. Det, vi her står overfor, kan sammenlignes med arbejder som jordforbedringsarbejde, reparation af mure og ombygninger, men det, vi står overfor i verdenspolitikken i dag, er en truende ildebrand, hvor man risikerer, at branden springer over fra det ene hus til det andet og truer hele byen. Derfor må vi være klar over, at sociale reformer ikke er nok, men vi må på den anden side også være klar over, at våben heller ikke er nok.

Det ærede medlem hr. Jørgen Jørgensen (Lejre) sagde, at historien lærer os, at oprustning altid før eller senere fører til krig. Historien lærer os en del i den retning, men jeg vil gerne minde det ærede medlem om, at den lærer os også, at lande, der har nedrustet og har ligget som fristende godbidder, mange gange har fremkaldt krig. Våben er vigtige i den foreliggende situation, men våben gør det ikke alene. Man kan bedst måle betydningen af Marshallplanens virkninger med hensyn til at fjerne faren for kommunismens spredning, når man ser kommunisternes rasende angreb på Marshallplanen.

Her er det, jeg gerne vil rette en indtrængende appel til Amerika. Ved præsident Roosevelts underskrift på The Atlantic Charter, som omtaler alle folkeslag, verdens markeder, altså også De Forenede Staters marked, uden forskel, på lige fod, så de alle kan nyde godt deraf, og senere ved Marshallplanens krav til de europæiske nationer har Amerika påtaget sig et moralsk ansvar og en moralsk forpligtelse til selv at gå samme vej, og med Amerikas ledende

stilling i verdenspolitikken er der ingen tvivl om, at hvis Amerika ville vise et initiativ og selv gå i spidsen med at nedbryde sine egne toldbarrierer og handelsrestriktioner, så ville Amerika hurtigt kunne sætte fart i en udvikling, som den vestlige verden venter på.

For hundrede år siden var det England, der gik i spidsen, for halvandet hundrede år siden var det Danmark, der gik i spidsen for en sådan politik. I dag vil det være naturligt, at Amerika går i spidsen. Herhjemme, hvis retsforbundet havde magt, som vi har agt, ville vi ikke tage i betænkning at lade Danmark gå i spidsen, men med de frygt-somme mænd, som i dag leder regeringen og lader planøkonomiske politikere og embedsmænd tage føringen, er det ikke sandsynligt, at frigørelsesværket vil ske omgående. (Hans Hedtoft: Det er en liberal regering!). Mægtig!

Overenskomsten mellem Danmark og Amerikas Forenede Stater er en konsekvens af Atlantpagten. Måske ville det have været naturligt, hvis overenskomsten var truffet direkte med de nordatlantiske medlemsstater som helhed. Dette kan dog kun blive et akademisk ønske. Rent praktisk er den foreliggende form måske den naturligste, og jeg kan anbefale at give tilslutning, når visse tvivlsspørgsmål er hævet i udvalget.

Det af den højtærede forsvarsminister forelagte forslag til rigsdagsbeslutning må ses i forbindelse med Bruxellesbeslutningerne af 18. og 19. december i fjor. Efter disse beslutninger er det en naturlig konsekvens at udnævne en øverstkommanderende for Atlantområdet. Også her er Danmarks indflydelse sikret gennem de højere Atlantpagtorganer, i hvilke Danmark er repræsenteret, og hvor enstemmighed er krævet.

Danske styrker, der eventuelt skal gøre tjeneste på Grønland, kommer ikke til at gøre tjeneste udenfor rigets grænser, hvorfor der ikke her er de forfatningsmæssige betæneligheder, som man kunne anføre, dengang den øverstkommanderende for styrkerne under Europahæren var til debat. Den højtærede forsvarsminister oplyser, at forslaget ikke indeholder bestemmelser om at tildele den øverstbefalende over Atlantområdet styrker i fredstid, men forslaget går ud på, at regeringen bemyndiges til at træffe aftale om, hvilke styrker der i krigstilfælde kan tildeles de øverstkommanderende eller den øverstkommanderende. Dette er måske den rimeligste og mest praktiske ordning, men i udvalget vil jeg gerne have lov at spørge den højtærede forsvarsminister, hvad denne bemyndigelse går ud på, hvordan disse aftaler skal træffes, om de skal træffes allerede